

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegraful este de două ori preșteptăna: Duminecă și Joi'a. — Prenumeratia se face în Sabiu la expediția foie pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori franceze, adresate către expediția. Prețul prenumeratii pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. car pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nº 11. ANULU XIX.

Sabiu, în 7/19 Februarie 1871.

tră celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru principale, și tieri străine pre anu 12 $\frac{1}{3}$ anu 6 fl. Inserație se plătesc pentru întâia oră cu 7 cr. sirulu, pentru a doua oră cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. și pentru a treia repetare cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Evenimente politice.

Denumirea ministerului de dincolo de Laita și acelu de culte din Ungaria a provocat o interbeliune în dietă Ungariei, al cărei responz suntem curiosi să cunoșteme. Ce e mai de însemnat până acum cu privire la cele intemperate dincolo de Laita e, ca partidul opusențional să după cum ceteau deputaților suntu cari se temu de memoratul ministeriu. „Reacțiunea clericale feudale” suntu cuvinte de cari dâmu mai în totale colonele foilor mari din Austro-Ungaria. Reponsul ministrului Andrassy la interbeliune va contribui mult la cunoșterea situației în care ne aflăm.

Despre curgerea lucrurilor în Francia scim până acum, ca adunarea națiunile să constituie încă de Duminecă trecută sub presedintia senorială a lui d. Azy. Proportiunea partidelor amarătătoare în noul trecut. Cam aceea-si a remasă până acum. Dupa constituire s-a alesu președinte Grevy. La propunerea unui deputat, Thiers e insarcinat cu conducerea republicei și desemnarea ministrilor. Ce se atinge de resbelu, armistițiul și prelungită până la 24 Februarie și este asupră părților din sudostul Franției. Belfortul a capitulat. Garnisona a ieșit din fortăreață cu armele și bagajele sale.

Afacerea rezoluția prin epistolă Domnitorului Carolu s-a moștenit. Camera a trecut preste obiectul acesta, Domnitorul ramane în țară.

Dietă Ungariei.

Președintele Somssich deschide ședința din 1 Februarie a casei ablegaților la 10 ore. Pre fotoliile ministrilor: Gorove, Szlávy, și Festetics.

Dupa cetera și autenticarea protocolului ședinței precedente, anunță președintele mai multe petiții, care îndată se să transpună comisiunii de petitioni.

G. Stratimirovics face de nou o interbeliune către președintele ministrilor, relativ la politica Ostrungariei față de Orientul, după care casă trece la ordinea dilei, la care să continuarea desbaterei speciali despre bugetul ministerului de comerț, agricultură și industrie.

Titlul 1, 2, 3, se votăză mai fără desbatere. La titlul 4, „Institutie agronomice” se incinge o deschidere mai lungă. Deputatul L. Körzics propune: Regimul să ascărta un proiect pentru înființarea de institutie agronomice în asă număr, încât să cada pre cete 30—40 milioane de o scăola agronomica. Conte Ferd. Zichy se pronunță contră propunerei acesteia.

E. Simonyi observă, ca propunerea acesta e de asă mare însemnatate, încă nu se poate decide deoarece votă despre ea; mai întâi să se tipărească și după aceea să se pună la ordinea dilei.

Acestei parerei se alatura și casă, cu care se încheie ședința de astăzi la 2 ore.

În 3 Februarie tînă casă deputaților o scurtă ședință, în care președintele împartă mărturie ministrului Eötvös și în care se decise conformu propunerii lui E. Simonyi a se suspenda ședințele, că semnă de reverință, până după înmormantarea reprezentanților trupesci ale mortului.

În ședința din 7 Februarie se autentica mai întâi protocolul. Președintele anunță ca ministrul pentru aperarea țării a ascunsut unu bugetu suplementar. Se transpune comitetului financial.

Deputatul And. Kaldrovics cere din casă sănătăției concediu pre tempu neotăritu ceea ce i se încuviintă.

La ordinea dilei sta continuarea desbaterei despre bugetul ministerului de comerț, agricultură și industrie; în specie desbaterea despre titlul 4 „institute”.

L. Tisza revocă în minte că casă a decisă încă în anul trecut să se facă în Ungaria de Sus, Transilvania și Banat institute agronomicice. Decizia casei nu s-a executat, deci ministerul să se grabește să o execute.

Cu aceste se începe desbaterea deosebitelor rubrici, și se accordează sumele cerute. Asemenea și la titlurile 5, 6, 7, 8, 9, 10 și 11. La titlul 12, „Venite postale” se incinge o desbatere mai lungă. Th. Pécsy, Fr. Domahidy și Benj. Guth se plângă contra impreunării celei de a oficiatelor postale. Aristid Mattius impune serviciul rău și defectuos al postei drumului ferat, la care e de vina lipsă de amplioata.

Cu acesta se încheie ședința la 2 ore.

Importantă reflecția urmăzuță, pentru locuitorii fundului reg., în specie, și pentru noi români în genere ne face să le publicam în totă extinderea loru.

Reflecția

reuniunei avocaților din Cluj, în privința proiectului de lege, ce ministerul reg. ung. de justiția l-a asternutu dietei pentru regularea relațiilor din posessiuni urbariale, și din celea ce-su de natură asemenea urbarialelor.

Atenția publică din țară privescă cu bucurie spre nisuntile conștie, liberali și consecinți, ce ministerul ung. de justiția le desvoltă spre acela scopu sublimu de statu, ma — pre terenul administrării justiției vede reforme salutare dejă introduse în viață, a căroru tienta finală e, că în patria noastră, în marile cestiuni de dreptu privatu, de procedura și în celea de administrare a justiției să devină realitate acele principii constituționale de libertate, cari în 1848 se proclamă în aplauzele naționale și densă le sigilă cu sângele seu nobilu. Unul, dintre cele mai sublimi principii, „pamentul liberu”, adeca libertatea de a posiede, incetarea servitelor (prestatiilor) iobagiali, prin ce naționa intelegea — deși nu cu precisiune destulă — desfacerea totală a legăturilor feudali, incetarea loru, eliberarea persoanei, a pamentului și a lucrului, acesta lu asceptă dorința comuna a naționalei și lauda lui Dumnezeu! ca l-a ajunsu.

Soliditatea crește a credinței nostru, dezvoltarea industriei, vivificarea comerțului prin totale ramurile străduinței omenești, renascerea visibila a vieției noastre de dreptu, — acestea dupăcă importantă politica și prețul libertății individului, a libertății pamentului și a lucrului, intelegeru prețul acestor căsciguri mori ce cauza noastră de justiția ni le produse prin reforme liberali. Creația năstului ministeriu de justiția conduce patria și poporul nostru cu pasi securi către culmea culturii europene, către prosperitatea ce de comună și impreună cu cultură. Aceste apariții, inițiativă de spiritu, reuniunea noastră le mărturesc cu bucuria intimă și le salută.

Mica patria noastră de preste Délulu-Mare, cu sentințe patriotice de multiamită recunoscă că au fostu corespondențe despușe cestei de curențu, începându dela restituirea constituției, le-a facut ministerul în privința Transilvaniei pentru regularea relațiilor de posessiuni urbariale și a cărtiei funduale.

Între acestea, unu locu de frunte cuprinde ordinatiiile ce năstul ministeriu de justiția și celu de interne, după impoterirea dela amendouă casele dietei; le-au emis la 11 Martie 1868, (Archivul legilor și al ordinatiorilor nr. 85,) pentru a

intregi despușe cestei de ordinatiori a guvernului imperiale de datul 24 Iunie 1854 în cauza statorirei urbarialităților pre pamentul secușescu; mai departe ordinatiora emisa la 12 Aug. alu acelaia-si anu, (Arch. leg. și ord. nr. 92.) pentru desfașuirea din partea țării a urbarialităților de pre pamentul secușescu și pentru principale de după cari este a se procede în această cauza; în fine ordinatiora emisa la 12 Octombrie 1868 (nr. 114) în cauza procedurei în procesele pentru regularea posessiunilor la tribunalele urbariale, înființate separatu în Transilvania. Acestea, astă-parte de țără le-a primitu cu bucuria generală, pentru ca prin densele o cestiune pendinte de 20 de ani să a deslegat în consonantia cu datele naționalei, cu instituțiile ei străvechie și cu pretensionile ei tradiționale de dreptu, o cestiune din carea frecările și rivalitățile între clase ibuteau neprecumratu că și dintr-o istorică ce nu mai se, prin care deslegare se vindecă ranele numerosilor cetățenilor vămati, în sensul poporului secușescu, se netediesc cu eficacitate calea contopirei și a consolidării, prin urmare are o influență extraordinară spre viața internă politică și socială a Transilvaniei, dar preste acă nu mai da și speranță cum ca înaltul ministeriu de justiția, merendu și mai departe pre calea apucată, va se deslege respective se vindece și altă cestiune urbarială din părțile transilvanene — carea asiderea e vechia și forma obiectu de discussioni amare și lungi, — să deslegă cu privire la natura pamentului, și la relationile locali, întrebuintându aceea-si energie, dreptate și satisfacere opiniei publice.

Nainte de trei ani, la ocazia ședintelor se faptice a uniei, audiră că unu adeveru dure-roșu acea declaratină dela unu barbatu de stat magiaru, cum ca Transilvania duce Ungariei dreptu zestre căteva cestiuni ce abia se potu deslegă. Una dintre acestea era cestiunea urbarialității secușesci. Si totu-si astă se deslegă spre multiamirea comuna, pentru ca pre toti conlucratorii — pre clasea posessorilor secușesci, precum și pre a fostilor urbarialisti — i-a condusu deplină bunavointia către oală și către statul ungurescu, sentiu de omagiu sinceru naintea constituției, și increderea în legislație, și pentru ca legislația asiderea a luat în considerație relațiile speciale de posessiune, de cari era vorba, natura pamentului secușescu și străvechiile datine ale secușelor dimpruuna cu stările faptice și cu opinione publice ce domnesc.

Unica cale drăptă ce duce securu la scopul de a deslegă cestiunile transilvanice incurcate și cari tocmai de aceea paru grele, este — studierea specială și din temeiul a relațiilor proprii transilvanene, o studiere care sa petrunda adâncu în instituțiile politice și juridice. Fără de acă, se poate decide cutare obiectu, se poate face o lege, dară deca nu se delatura causele reului, deca gravamele seculare nu dobândescu vindecare: rană nadusă, că și focul astădatu, resbescă la o suflare de ventu, cătu de slabă, ibutesc de locu ce ajunge ocazie; va săngeră și va doră, și spiri-tul celu nemultiamitul către cetațenilor nu va permite statului o consolidare adeverata, căci acă se basăza pre liniscea internă.

In momentul acă, legislația ungură se înfată încă a unei asemenea cestiuni, avându a regulă radicalmente și definitiv remasările relațiilor de posessiuni urbariale și ale acelor cari sămena naturei urbarialelor. Năstul ministeriu de justiția, precum vede reunirea noastră în proiectul de lege ce a asternutu elu, a dedicat părților transilvanene articolii de alu 60. din capitolu alu VIII. până la alu 79; dar despușe cestei de după principale fundamentali și conduceră, sustinu în totă intregitatea ordinatiorile

si legile urbariali actuale ce le-a adus guvernului absoluția unilaterală și cu abatere de pre calea constituției, dându-le acestor numai splicații, și suplinindu-l lipsele esperiate, și despusețiunile smintite ce le-au facut judecările prin splicații nesimtite, pare ca acum se incuviință, se stătoresc cu precizii. Si aceasta procedură se motivată, cu aceea că trebuie să fie luată în considerație relationile propriile ale Transilvaniei, în tocmai casă la desfașurarea urbarialității de pre-pamentul secuiesc.

Reuniunea noastră se inchina cu onoare acestor principii salutari și acestei proceduri intelectuale a guvernului; și accentuat mai multe cumca mai vertosu acesteia este de a se atribui ca cauza desfașurării urbariali la secui să a decis spre multamirea respectivelor parti, într-un modu cu adeverat norocos. Tocmai pentru acesta, intimă dorința patriotică a ei e, ca să deciderea finală de acum a tuturor urbarialităților din Transilvania să se execute într-un modu care în totă privință să corespunda dreptului de proprietate și senției de dreptate, pre-interesat se-i molcomăse, ranele existente să le vindece și se producă linisire.

Nepomenindu-despre acele dispusețiuni referitoare la Transilvania din numitul proiect de lege care nu conține principiu ce să răbea esențialitatea dela băsă acceptată, ci numai stătorescule mai precise, astă credem, ca dovedim re-verintă către naționalul ministeriu de justiția și către asociații publice ale patriei, cându-descoperim o scadere ce, după convingerea noastră, existe în proiect, și spunem nepretensivă noastră parere în privința vindecării acelei. Aceasta seadere e aceea că urbarialitatea de pre-fundu regescu nu este despusețiunea merită și specială, precum o recenzintă relationile propriile acestui teritoriu.

Cauza acestei ni se pare să fi în punctul de mancare alături despușterii naționalul ministeriu de justiția, ca adecăt dispusețiunile guvernării ce s'au adus în această cauză pre-cale constituționale naționale de 1848 și apoi unilateralmente prin delaturarea constituției, le-a socotit de fapte complinite. — Nă cercetăm naționalul Ministeriu legalitatea loru internă și de către suntu corespondență scopului; de alta parte nă fostu cu privire necesaria către relațiunile propriile politice din fundul regescu.

Relațiunile propriile de urbarialitate ale Transilvaniei nu le arăta destul de chiar și pre-inteleșu — tacendu-despre alte celea — căteva fapte preste totu cunescute. Veri cine scie, că aici regularea prima urbarială să a intemplat la 1769 unilateralmente prin guvern în astă disele „Punte regulătorie” imperatului Iosif al II. de asideră a conscris unilateramente în tiără intrăga posesiunile iobagiali și a facut despușteri eficiaci

pentru regulare; în articolul de lege XXIV. alături transilvane din 1791, li se da iobagilor dreptul mutării libere, în alături XXX. se regulează cauza paduritului; 1819—1820 din partea guvernului prin contele Cziraky s'au conscris totă posesiunile iobagiali din Transilvania, dar și acum a treia oară totu cu incunjurarea legalității. În totă aceasta suntu date scrise și verbale, care chiarifică mai multe său mai putin relațiunile urbariali ale Transilvaniei; dar la totă în ceteriorul atentu se nasce acea observație, că aci urbarialitatea de pre-fundu regescu chiar se pitulă [se ascundu] de naintea atenției: în merito suntu tratate numai relațiunile urbariali din comitate său de pre-asiă numitul pament unguresc. La 1846—1847 o partea guvernării din aristocrația, preocupată, jaluna de a-si conservă totă, cu voturile ei respinsă proiectele salutare ale oposiției: deslegarea cestuielor urbariali din Transilvania, în manăa necesității ce ardea la degete, să a intemplat în astfelu de modu, în cătu fie care patriotu intelectual a socotit să a privit cu dreptul, de o deslegare ce să naște mărturie.

De altminteră despușteriile ei suntu merită numai pentru comitatele unguresci; să trasera în cadrul acestor legi și urbarialitatele secuiesc precum spune §. 4 din articolul alături III. „cu acea declarare apriata, că pamenturile industriale și ereditățile sănătice, de să acum aru și la măna omeneșilor servitori, nu potu și obiectu de regulare urbarială”; ieră despre pamentul regescu numai atâtă atinge, cumca articolul de lege alături IV. în clasificarea sesiunilor și a comunelor urbariali a luate averile celor VII județi și posesiunile comunelor orașene Brăsău: cum-ca înse sub aceste posesiuni se inteleagu „bunurile ce naționala săsească le a posiedut cu dreptu nobilitariu,” deci nu se inteleagu și cele posiedute pre-teritoriu fundului regescu, precum demuestra apriata declarare ce le-au facut deputații naționale săseschi la statuarea acestor article de lege, replicile loru, și astă sentință din articolul de lege alături XIV. „în acele bunuri ale naționalei săseschi, posiedute cu dreptu nobilitariu, în cari s'au naște indoiela că la care municipiu apartinu, pâna la decidierea finală să se sustina praca de pâna acum în privința personalității tabulei urbariali.” Deci și aici regularea, că și cea privință la pamentul secuiesc a fostu numai inceputa, insă principiile nă fostu desvoltate și încheiate.

Fără indoiela e că dielă a sciutu cumca relațiunile existente în fapta pre-teritoriu fundului regescu loveste totu-odata merile interese ale organismului de stat, ale dreptului publicu și privatu, a sciutu cum-ca în dietele de la 1837, 1841—1843 episcopii romani au cerutu sa incete supunerea și

legăturele iobagiali ce cu nedreptul apesară pre-nătunielorloru, și cumca la organele mai multe administrative publice curgenă desbateri în această cauză pre-cale politica; prin tacere pare că și-a susținutu dreptul că mai târziu să desbată aceste cestuii în detaliu, și să decida pre-cale legalitatea; dar pentru acătă nă remasă timpu nici ocazie din cauza evenimentelor ce urmară nu preste multă.

(Va urmă.)

De totă din Franța.

Parisulu a scapat de bombardare, omiliu, maltratatu, sfasiatu, jafuitu în cele din urmă; dăa a scapat cu viață; și credem, că se voru fi găsitu și nemți chiaru căroră să le para bine de acătă.

Parisulu a scapatu, și Imperatul Germaniei, în superbiu și magnificență sea, a facutu pomana cu trei milioane răzini de soldați germani locuitorilor din Parisu, după ce i a jafuitu cu 200 milioane franci nahtu, adeca cu căte 100 franci de capu, barbati, femei, bătrâni și copii.

Este probabilă ca francesii, asigurati despre Ierusalimul loru, să multumescă din inima lui Jules Favre și Trochu, osindindu-i cu gură pentru asigurarea Parisului, și să urmeze resbelulu întindindu teatrul resbelului preste totu teritoriu Franției.

Aceste 15 dile de armistare nu este numai unu repausu, o resusare pentru Franța, dăa încă și unu pasu de jumetate de luna către primavera.

Prima-vără iuliesce săngele în totă teritoriul, cătu mai vertosu în Franța; colții ierbei și ghiocelulu dău voce paserilor, și postă de misericordie și de alergat flacăilor. Iernă numai soldatul invertosiatu și disciplinat în casarma și în lagăr, se pote bate; ieră primavera se bate ori cincă. Franța soldati bătrâni nu mai are; ei suntu toti prisonieri în Germania, déra are flacăi tineri și ageri că nici o altă tiără. Vomu vedea.

Bătrânu diplomatu Thiers scrie junelu francesu Gambetta sa plece cerbicea Franciei întregi jugului construit la Parisu.

Noi credem, că va bate multă vreme d. Thiers cu restiul în jugu, chiamându Franța să-si supuna grumazii.

Regina Englăterei scrie Imperatului Germaniei o scrisore, numita astfelu de cătiva descendenți ai vechilor electori, indemnându-lo la condițiuni mai dulci impuse Franciei. Târziu s'a desceptat Albionă! tocmai atunci cându a vediutu împedea ca Englăteră, fără Franța alături, este o nula, o cătu de mare nula fără o altă cifra alături. Ea a vediutu claru tocmai cându d. de Bismarck, dicta-

FOIȘIORA.

Serbatorile naționale la Elini.

(Prelegere publică tinență de dñe prof. Dr. Il. Puscariu în 4 Februarie.)

Că o sănătă neșeacă, din care culegu individuali singurăteci, familiile, poporale și omenimea intrăga îndreptările cele mai sigure pentru viață practică se privesc cu totu dreptul istoria lumii. Este o bunăstare pentru omenire, că în mesură aceea, în care individii și poporele s'au ridicat mai mult la o însemnatate, totu în mesură aceea s'au și datu posteritatei faptele loru. Precum în natură, astă și în viață morale acele-asi cause producă acele-asi efecte. În urmă acești adeveru este indigătă omenimea a căută desu în carteia cea mare, care este istoria universale, a-si trage din ea înveniaturi practice, a-si adaptă aceea, ce s'au constatuit în trecutu de priinciosu, și se seră de aceea, ce s'au adeverit că daunoso, că nu în altu chipu să fie nevoie a orbecă, a repetă în infinitu unul și acela-si procesu și a se degradă pro sine dela aceea, spre ce a fostu destinata dela creatoriul, adeca a se isolă dela aceea, ce în deobse se numește progresu și perfectione. S'a facutu multe asemenea nimerite cu această carte. Dintre totă mi mai place a o numi oglindă omenimei.

Déca în genere este constatătă însemnatatea istoriei, apoi cutediu a afirmă, că noi români mai multă că oră care altu poporu avemă necesitate de a ne folosi de acestu tesauru comunu. Aceasta împregiurare mă îndemnă și pre mine a sploșită unu micu pasaj din această mare carte și

anumitu a atinge unu factor principalu, ce au contribuită cându-va mai multă la ridicarea unui popor spre înaltimă cea de cultură universale, la care alte popore nici cându său abea după mii de ani s'au înaltat. În privire amu pre-poporul elinu anticu. Déca este admisibile asemenea între unu individu și popor, atunci a-si potă asemenea pre-poporul elinu cu unu individu, care intrunescse facultăți spirituale în mesură cea mai mare și care aceste facultăți și le manifestă într-un modu perfectu, armonicu și simetricu și care astfelu devine a si după chipul și asemenea creatoriului seu.

La o mică privire preste ruinele numeroase ale gloriei și marimei trecute și preste morminte și monumentele cadiute ale acelora omeni, cari cu curajul de feru au seversită fapte mari: ni se prezinta eroi laureati, cari și pusera avere și sânge pentru patria și naționala loru, artiști, cari formara din arama statue pline de frumusenie, filosofi, cari meditau despre ceea ce este dreptu, nobilu, ce ridică statuiri și decorădă pre-cetățianu, poeti, cari cu liră loru nobilitau și înveșeleau înaltimile.

Poporul elinu i s'a recunoscutu și i se va reconoscă în totă timpul meritulu, de a fi desceptată ideea, la aceea, ce numim frumosu și sublimu. În viață lui nu se observă nici o lacuna, în totă direcționile, în care se manifestă spiritul, esclenia înaintea tuturor poporelor antice. Poporul elinu este religiosu întrătătă, incătu la elu s'au pută aplică cuvintele Apostolului Pavelu către Romani cap. II versu 14 și 15. unde se dice; „ca nemurile, cele ce nău lege, din fire facu ale legei,

aceea lege neavându, ei singuri și suntu lege; care arata fapta legii serisa întră înimile sale împreună marturi fiindule loru, cunoscîntă loru, și cugetele loru între sine parinduse, său și dandusi respunsu de îndreptare.”

Totă lucrurile sale le începe elinu en jertfire la diei. La mancare și beatura închină dieilor. Înainte de luptă și în luptă se invocă ajutorul loru. Dieii loru luau parte în resbelul ajutorandu pre cei favoriti ai loru. Templele elinilor erau pompöse și decorative sumptuoșu. Statuia preotesei Pythia la Delfi siedindu pre scaunul lucratu din aur și elefosu, a lui Joe în Olimpiu, a Athenei în Acropolea, lucrate de artiști că Fidias erau mărești. Religiunea stă sub îrgrijirea statului. Socrate, marele filosofu, fu condamnat la moarte acusat fiindu că nu se închină dieilor, la care statul se închină.

Elinul eră întreprindătoru, laboriosu și plinu de activitate. Posită topografică a Greciei că mijlocitoră între Asie și Europa, în situația ei încungurată de multe mări prin care se deschide drumurile în totă direcționile lumii, sinurile cele numeroase acomodate spre porturi contribuia de elinii treieră totă mările. De istoria elinilor suntu legate cele mai aventurose întreprinderi și asiadarea de colonii în totă părțile lumii cunoscute pre atunci. Espediția celor siepte eroi contra Thebeii, espediția pre naia Argo, resbelul troianic suntu pline de mituri poețice, din care cu o formă rare una Homeru și la materiile a eposulu seu. Iliadă și Odisea lui eră o carte de educatiune pentru elini, pentru că în ea eră depusu cu

torulu Europei, a umilit'o atâtu, în cătu chiar a casa la dens'a a obliga'o sa primăcea desbateri, revisuiti si sfasiere a tractatului din Paris, rezultat al triomfului versăci săngelui anglo-frances; și preste acăstă, sa o oblige să nu permită in cas'a ei nici o vorba, nici o simptoma de sympathia cătra Franci'a, asociata ei la Sevastopol si in Pekin.

Dupa atâta umilitia, dupa umilitia si mai mare a si impilata de cătra Bismarck, ea vechi'a si marea Bretania, sa nu primita in cas'a ei pre invitatul de căra dens'a chiaru pre Jules Favre; dupa atâtaa si atâtaa umiliri si afonturi, ce-i mai reneane altu Engliterei de cătu sa vina rugatōre cu jalba in protipu cătra marele Imperator al Germaniei.

Si a se mai vedem! a se mai vedia Engler'a déca aceste sfaramature ale balaurului nu se voru poté atrage si alcătu unu corpu la caldur'a sôrelui daca sfaramaturile Franciei, cu primavera nu voru potea impune dui de Bismarck sa respecte pre betrâna Englera.

Ne pare reu sa vedem nedreptatea, ori unde si ori in ce sensu s'aru comite ea; cu convocarea Constituantei, care a inceputu de eri, d. Gambetta a manifestat una esclusivismu, semint'a pronunciata a resboiului civil in Franci'a. Atâtu mai lipsa Franciei!

D. Gambetta exclude dela eligibilitate pre toti functionerii imperiului, că si cându Francesi n'ru si de cătu numai aceia cari au servit ceea ce n'a fostu in Franci'a, Republic'a.

Nici unu reu insa nu pote fi atâtu de reu, in cătu sa nu contine ce-va bunu intr'ensulu. Bunulu ce contiene acestu reu este acel'a ca acăsta nedreptate a provocat amestecul lui Bismarck in afacerile cele mai interiori ale Franciei, in afacerile alegerilor; ceca ce a adaogat, déca a mai pututu si de adaogat, la indignarea francesilor; si aru si si mai frumosu déca d de Bismark n'ru voj sa recunoscă autoritatea unei constituante adusa prin asiá esclusivismu, o constituanta numai a unui partit din Franci'a, iera nu a Franciei.

Sa aruncāmu o privire din altu punctu asupr'a verjejului triumfului care ameliesce si chiaru capetele celor mai tari omeni politici. Sa venim la pretentiuile dui de Bismarck. Dumnealui cere negresit'u döue provincie din Franci'a, spre a le incorpora Prussia.

Lasându dificultatiile presacerei teritoriale in privint'a echilibrului puterilor Europei, dura ore prevadicatoriu se pote dice d. de Bismarck, cându voiesce, pre lângă Prussia polona, pre lângă Prussia danemarcesa, sa mai aiba si o Prussia francesa? Intâia cestiune, dupa care vine alta cestiune:

Crede d. de Bismarck ca a fostu destulu o

isbire miracolosa in Franci'a, că sa destruga, sa desfintieza, totu ideile de nationalitate si de libertate in cari si a facutu educationea secolului XIX pâna in vest'a lui septagenara? Crede dumnealui ca se mai potu transmite poporele in Europa fără consumtientulu loru; că ciredele săn că turmele?

Alsaci'a si Loren'a, atâtu de francese prin educatiune si prin vointia, si chiaru prin sânge acum, voru puté ele consimti sa devina germane cu trupulu si cu susțetulu? Si smulgerea acestor döue provincie Franciei aru putea sa asigure intru ceva pacea Germaniei?

Aceste döue cestiuni negresit'u ea d. de Bismarck, in amelial'a triumfului, nu le aduncă destulu; déra totu credem sa Europa, déca nu pâna in sfârsit'u Franci'a singura, lu va obliga sa se gândescă asupr'a loru.

Sa dice ca Bourbaki aru si incercat u sa se sinucida dupa des-armarea lui voluntara in Elveția. Ar si fostu paguba un'a că acăstă pentru Franci'a, pentru ca Bourbaki este unu bunu capitancu. Elu a luptat cu multu succesu pentru altarea onorei francese, si armata retrasa in Elveția nu va sa dica prisonier in Germania. Cine intra de bunavoie pre unu teritoriu amicu ese ierasi de bunavoie si armele si le gasesce acolo unde le a depusu.

Elveția trebuie sa tremure la succesele monarhului Germaniei si sperant'a ei nu poate fi nicairea altu, decătu numai in succesulu armelor francese, cari nu sciu sa se bata pentru alt-ceva de cătu numai pentru nationalitate, independentia si libertate. Avea trebuinta de repausu acestu corpu de 80,000; si bine a facutu capitancu de l'a dosu la acestu repausu intr'o tiéra amica, simpatica, omogena chiaru, unde are sa se resfocie in ospitalitatea cea mai fără umilitia. Acăstă trebuie sa o faca Burbaki si chiaru déca aru si sciutu ca a dou'a diua sa se proclame armistarea.

Imperat's'a Eugen'a a venit, se dice, in Bruxelu, si a trasu la vîr'a imperatului, principe Matilda.

Este de prisosu sa spunemu ceea ce nu credem, déra datorim lectorilor nostri sa le spunemu, ca suntu vorbe despre chiamarea lui Leopoldu, regele Belgiei si veru alu Reginei Victori'a, la tronul Franciei, cu diestre Belgia intréga.

Candidature de Orleanisti s'au pusu in mai multe părți pentru Constituanta.

Legitimistulu i contele de Chambord, nu se scie inca de s'a facutu acăsta onore. "Tr. Carp."

Scrisoarea Domnitorului.

Communicatul ce amu cerutu noi ministrului asupr'a evenimentului scrisorei M. Sele principelui,

publicată de tota press'a străina, nu s'a datu, si, prin urmare, nu mai putem banui autenticitatea ei.

Ne putem tradă aci ca aveam oare care base sa credem ca primul ministru nu va consuma sa reproducă si in "Monitorul Oficial" al Statului, sub ministerul seu, unu actu a căruia esentia este eminentamente contră dumnealui, sub totu punctele de vedere.

(Aici urmăea scrisoarea publicată de noi.)

Ama rescrisit'u cu multa atenție acestu actu de mare importanța, — de mare importanța pentru ca emana dela unu principie cu mari tradiții, pre care România l'a adusu cu speranța, si cărei Romanie, principalele a asiguratu pre credința sa propria realizarea sperantelor ei.

Este de mare importanța acestu actu; si tocmai pentru că sa i se vedia tota importanța, amu eantatu cu barometrul, cu termometrul, cu dinamometrul, sa aflăm in fia-care vorba, in fia-care expresiune, in fia-care fraza dată acestei scrisori, pre care data negresit'u ca nu amicii Romaniei, său amicii dinastiei Hohenzollern in România, au cautat s'o ascundia. Este ascunsa dată acestei scrisori a Mariei Sele principale Carolu, si este ascunsa cu intenție: pentru că sa nu se vadă, ca indignația nobililor similiamente a exclamatu acăsta strigare in dilele căndu principale Carolu, robu constitutiunii pre care a jurat, a fostu silnic de formalități sa dea frenele guvernului Romaniei dui Ioanu Ghica, capulu improbus alu Rosilor, in robia căroră s'a datu, pentru acăsta onore materialmente profitabile, sclavulu passionilor ignobilii.

Din norocire insa dată acestei scrisori este in passagiul, in care se facă socotă timpului, de căndu Monitorul s'a decis sa ia in mâne destinele tierei, si epocha candu s'a scrisu acăsta scrisoare se vede ca este fără recentă.

Nimicu nu gasim noi din punctul de vedere in care ne punem, si care credem ca e punctul celu mai dreptu de întîmpinare; nimicu nu gasim in aceasta scrisoare care sa nu fie naturale in momente de deceptiuni a unei anime nobile.

Aprezarea acestui document este de cea mai mare importanța in analele Romanie; pentru ca in acestu document se surprinde cele ce se petrecu in inimă si in engetul acelui, căruia România a incredintat sörtea sea.

Coincidentia de multe ori si face jocuri diaholice, din cari persida crea chimere pentru amagirea credibilității. Coincidentia insa ramâne simplu jocu sau intemplarei, indata ce rationamentul demonstreaza ca combinare nu poate fi.

Este din ce se produce coincidența: expansiunea indignației suveranului românilor, scruta-

santu si cătu durau aceste jocuri pașnau armele in intrég'a Elada.

Ele se serbau totu la patru ani, de unde se si numeră ani dupa perioade de 4 ani, numite olimpiade.

Indata ce sosea tempulu acestu jocuri mergeau eroi, pre carii unu poetu i numesce nuntii pâcei prin totu tienurile si orasiele spre a anunta serbatore. In urmă acestei vestiri totu poporele invrasbiti, că la o porunca a dieilor, depuneau armele si se pregăteau, alegandu-si reprezentanti la aceasta serbatore nationale. Deputații porneau in pomp'a cea mai copiosa spre loculu serbatorei, care era campia olimpica, ce se estindea dela cetatea Elis. Dupa ce se spendă si aici dieului celui mare nation-lu Joe din bucătielele cele mai grasutie se incepeau intrecerile atâtu pre terenul fizicu cătu si pre celu moralu, in asverlirea cu disculu si sageti, in lupta si sarire, in alergarea cu carele, in lupta infricosata cu pumnulu s. a. Pre terenul moralu se infaciosau aici poeti, artiști, oratori si filosofi, cari emulau in productele lor de arta, litera si scientia, prin care devineau cunoscuti la intrég'a Elada. Pentru fiacare specialitate erau arene deosebite intocmiti coresponditorii cu felurite inscripții. Asia la inceputul călei pentru alergarea cu curatie cu cai numita ippodromicon stă scrisu: "fii bravu", la midlocul călei: "grăbesce", la finea călei: "intorceți".

(Va urmă)

o maiestria admiravera totu ce era propriu caracterului nationalu elini. Aleșandru celu mare o portă cu sine si cându cercetă mormentulu eroului Achilu eschiamă dicându: "O ferico erou, căci ti-ai aflatu pre unu Homeru." Tragedicii elini, precum unu Acsila Euripide, Sofocle si astă in aceste mituri substratul celu mai nimerit alu operilor loru. Filosofia elinilor ar coversit u pre a tuturor poporelor antice si numai pre creatiunile spiritului elini au clăditu si poporele noile mai departe la acestu edificiu alu scientie. A mai insiră inca legislatori că Licurgo, Solonu, spre a arata universalitatea spiritului elini, me temu a nu obtine pre multu atenție d-vos'tra; de aceea fi-a iertat, dupa ce amu constatatu acăstă, a reflectă asupr'a unui factoru, care a contribuitu mai multu la desvoltarea cea completa, universale si armonica a vietiei elinului precum mai raro săn chiaru de felu inca nu s'a mai aflatu la altu poporu.

Precum scimus elenii vecchi nu formaau numai unu statu, ci o multime de staturi cu felurite constitutiuni si totu atâta legi. Se nasce intrebarea, cum de ei in lips'a unei unitati de statu si au conservat aceea-si limba, acelea-si obiceiuri, aceea-si religiune. Cu deslegarea intrebării acestea se deslegă si alta intrebare totu atâtu de enigmatica si paradoxă, adeca cum de ei dismembrati in atâta staturi au tenu tu pieptu cu unu poporu, ce că uno roiu de albine porniso asupr'a loru cu milioanele spre ai cutropi, au sugarit u luptându-se cu unu eroismu fabulosu, pre Xerxa, care cu o suflare credințe ai sterge de pre satu' pamantului?

Erau legaturi nationale, in care natiunea elini si astă unitatea sea. Marimea si lari'a acestor legaturi se arată numai cându patri'a loru era in pericol.

Astfelui de legaturi erau serbatorele loru nationale, numito si jocuri publice, despre care mai iau voia a vorbi mai in specie.

Serbatorele nationale si jocurile publice la elini aveau unu substrat religiosu. Prin ele insa se promovă cele mai vitale interese comune ale loru; prin ele se inaintau artele si scientiile; prin ele se sustineau o limba comună elini; ele au crescutu pre soldatulu elini, care prefera a mori, decătu a-si perde scutulu seu in lupta, si pre ceteianulu elini a căruia individualitate se perdea si se identifică cu cea a statului.

Intre atari jocuri serbatoresci se insenmă:

a) Cele mai vecchi, ce se tineau pre insul'a Delos in onore lui Apollo si a Dianei, la care luau parte mai cu séma poporele ionice din Elad'a si Asia. Barbatii, femei si copii aveau intrare la ele, unde pre lângă jertfe si processiuni religiose se faceau intreceri pre remasagu atâtu in lupte corporale cătu si in producții spirituale si cantări pre diverse instrumente.

b) Cele olimpice in Elis, unde se astă templu lui Joe. Aceste jocuri serbatoresci erau la inceputu unu punctu de unitate numai pentru poporele invecinate. Cu tempu insa incepura a se aduna si totu poporele eline pâna si coloniile cele mai indepartate. Teritoriul Elis se privea că sacro-

pulosu constituionale, vine tocmai în momentele formării imperialului germanic, după triumfului absolut al nemților subjugatori ai francilor; vine atunci cându-combinări diferite ale celor ce nu cred în divinitatea inviolabilă a Dunării, plânsu-escu alipiri ale României de Austria, împărțiri ale României între Rusia și Austria, și căte alte inventiuni de publicisti pripelnici, de devinitori de conversații între suverani.

Eata coincidență care impovorează sensul acestei scrisori preste gravitatea ce aru purtă ea în sine-si în orice alta epocă de evenimente din afara, în neamestecu cu evenimentele din intrul României.

Să eata ce face ca turbulentii săi să liu de perturbare, umflându-simulacru unui patriotism, dicu către acelui pre care voescu să-i amăgescă, că prin amăgire să-i napustescă în peierea lor chiaru: „Inchîpuitul angerei a fostu demonu! în alta trădare descoperită!“ și totă fraseologia demagogică sforsită de egoismul ignobile care a facută să vedem adorarea cu defaimă alături, înălțare și sfidare a aceluia-si sefisie, de aceea-si fanatici, iluminati numai din interesul personale și cupido.

Sfarsitu dera demonstrându-leitorilor nostri ca scrisoarea acăstă a scriso-principale Domnitoru cându-a fostu silitu de exigentile unui constituionalismu utratu sa mai dea inca o data tiér'a pre mân'a Rosiloru; și totudeo-data din distanța nostra respectiva de simpli publicisti, sa amintim respectuosu suveranului constituionale ca, după intempestivă divulgare a acestei expansiuni a animei sele în cercare de constitutionalismu, nu mai pote de cătu constitutionalicesce, în temeiul prerogativei ce-i conservă constituionea jurata, sa eliminate dela cărm'a Statului pre acel'a, asupr'a căruia să a descoperit reproba suveranului.

Însu-si ministrulu, ori-care aru si dorintă sea pentru bine său pentru reu sa stea unde lă chiamat suveranului, nu mai pote să după acăstă scrisoare a suveranului, publicata în press'a europenă și în press'a ticei.

Ne mirâmu cum d. Ioanu Ghica a putut să mai stea ministru alu principelui Carolu de Hohenzollern, suveranul românilor, douăzeci și patru de ore macar, după ce a luat cunoștința și să incredintiu despre autenticitatea acestei scrisori.

In acăstă scrisoare se dice ca scia principale cea devine impopularu cu chiamarea lui Ioanu Ghica la guvern și ca perde în opinionea omenilor de omenia. Pote dera primul dumnealui sa fia caușă impopularității Domnitorului și a scaderei sele în opinionea omenilor de omenia?

Lasâmu la aprecierea sea propria acăstă cestiu de delicate. (d. „Tr. Carp.“)

Adunarea deputatilor

României, siedintă de Vineri, 29 Ianuariu 1871.

D. G. Chitiu luându-cuvantul, arăta, ca în timpul cându-două mari națiuni se sfesieau prin-trunu resbelu crudu, neomenosu, atunci unu statu din Europa realiză o dorință mare: Italia și-a recapetatu România că resedintia, asigurându astfelio unitatea națională. Nu suntu decâtă căte-va dile de cându-cameră și senatulu Italiei votă transferarea capitalei la România (Aplause în stângă). În aceste momente dera, standartulu Italiei făsfaie pre Capitoliu și elu va spune, ca de aici incolo România va fi centrul puterii și alu gloriei ginte latine.

Faptul e dar de cea mai mare importanță, pre terenul parlamentar.

Si căte lupte n'au trebuitu, căte sacrificie, pentru a se implé abisulu teribile, deschisul între națiune, de ignoranță și întrige, do unu sistem de despotismu orbitu, incătu adi sa se pote repetă versulu lui Virgilii:

„Tantae molis erat romanam condere gentem!“ Coloni'a divului Traianu dela Dunare nu poate dera sa se bucură pucinu de acăstă, și d-sea opină a se votă o invitare către guvern, că elu sa felicite camerile și guvernul italianu pentru acestu faptu mare! (Aplause).

Si nu numai o bucurie, ci și o consulatiuve pentru noi este acăstă, astadi, cându sor'a noastră Francia este sfasiata.

Se strigâmu dera, de pre malul Dunării, ca

suntemu români, de ginte latina, că români vremu sa simu, și, că români imbratisâmu eu caldura pre fratii nostri italiani, pre sor'a noastră Italia (Aplause).

D. N. Ionescu constata, că suntu rare momentele cându-adunările se află într-o comunitate de idei.

Fii perduti ai marii Rome, bântuiti 17 secole de veleități, redobândirea Romei că capitală este pentru noi unu augur ferice, este unu luciferu de redobândirea civilizației antice (Aplause).

Nu ve para dera strâna propunerea colegului nostru dela Craiova.

A ne inchină în fața Romei și columnei lui Traianu, este de detori'a noastră, colonia Traiana.

Transferarea capitalei, votată de senatulu italiano cu 94 voturi contra 36, este unu nou sacrificiu.

Florentia se sacrifică, și acestu sacrificiu se face pentru interesul și unitatea naționale, și ne aduce aminte unirea Moldovei cu tiér'a românească, pentru că unitatea română din valea Dunării să se realizeze. Suntu 6 secole de cându-unu principiu română fu incoronat de pap'a Inocentiu, pentru că era de ginte română. De atunci traieram modesti, rustici, în valea Dunării.

Si cându ună din cele mai mari surori din ginte latine a amenintată de desorganizare, cum, putea vomu noi să nu aducem omagiale noastre regelui galantomu alu Italiei? (Aplause.)

Noi vomu capătă protecționea sea, și prudentiu parlamentului Italiei va fi cu noi în acesti timpi de încercare pentru latinitate.

Nu suntu strâni de ce se petrece în Europa. Vomu dă sa inteleagă lumea, că ne putemu guvernă noi însăși (Aplause), că avem virtutile domestice mostenite dela strabuni, că avem în fine o viță propria de care traim! (Aplause VIII).

Nu vomu dă a se intelege, că amu uitat marele idei: mantinerea ordinei, respectul proprietății și drepturilor. Nici Italia n'a uitat acăstă, și ea adi se redică marătia. Italia la 1856 ne-a datu sprijinul seu, și adi, aducendu-i salutul nostru, ii arătam, că suntemu în comunitate de idei cu reglele seu, care i-a redat că capitală eternă urbe, inițiatorea în civilizație a tuturor popoarelor (Aplause).

Cine a visitat România a vediutu petrele tumultare, cari constata originea coloniei dela Dunare. Adi dera cine se va putea mira, că noi sburâmu cu inim'a acolo, unde Italia se duce: la picioarele Capitoliului.

Cându colonii de aici să aveau rude în România eră mare; cându inse remaserămu singuri totulu se schimbă, și numai cu Ionita Asanu începă o viță nouă.

Este și naționale, și patriotică, și oportună a exprime, că inim'a ne bate, cându vedem standartul Romei falsafindu pre Quirinal: atunci o comunitate de idei și viția se va stabili, și vomu avea protecționea Italiei în consiliele europene, unde ea și-e adi, pentru că și-a versat unu sânge nobile (Aplause).

Me asociez dera cu propuneră dloii Chitiu, și opnu să se numi și o comisiune, care să elaboreze felicitările camerei către senatulu Italiei pentru votulu seu. Apoi a-si mai dorit, că în diu'a intruirei camerei italiane la România, să se tramita o deputație din sinulu acestei camere, că să salute columnă lui Traianu la picioarele Capitoliului.

D. N. Blaremburg consimte cu tota inim'a la cele propuse pentru salutarea națiunei italiene, cu ocasiunea acestui mare faptu.

D. presedinte declară, că e gata a luă parte la toate lucrările pendinti și că să se asocieze cu dorintă camerei. Prin acăstă manifestare vomu arăta, că vomu a trăi multă că națiune, și că scim salută în vîcălu veciloru tronulu, pre care la glorificat jurisconsultulu lumii, imperatulu Justinianu.

D. N. Blaremburg. Nascutu în Daci'a.

D. presedinte. . . Si pre care adi și-e ilustrulu Victore Emanuelu.

Cameră decide apoi imediatu ca comisiunea să fie de cinci membrii și că ea să redige proiectul de felicitare.

Publicație

Prin carea se aduce la cunoștință O. Publicu următorul

Estrus

ală societăților anului civilu 1870, despre cele patru fonduri, carele s'a testat de repausatul D. Ioanu Jugă de Bacă din Brăiovă spre scopuri filantropice și scolare.

Som'a totală a acelor fonduri este 25,200 fl. v. a. asediata primo loco în pretiulu casei, carea s'a cumpărată în piata Brăiovă subtu Nr. 82.

Dupa estrusul societăților din a. 1869, a fostu remasă din venitul predilectorului fonduri cu finea lui Decembrie a acelu anu unu restu în bani de 2764 fl. 25 1/2 v. a.

la carele s'a adaogat interesul acelor fonduri pre a. 1870 cu 1260 " — "

și competența interesului la formandulu alu doilea fondu de 6300 fl. alu legatului IV pre anulu 1870 cu 315 " — "

apoi interesul a 5% totu pre a. 1870 la sum'a de 2108 fl. 64 xr. carea s'a adunat pâna la ultim'a Decembrie 1869 la formandulu alu 2-lea fondu de la atinsulu legatul cu 105 " 43 "

Sum'a primirei in a. 1870 4444 " 68 1/2 " din carea s'a datu

1. La destinația Legatului I. 105 fl. xr. 2. " " " II. 165 " " 3. " " " III. 630 " " 4. " " " IV. 315 " "

Cu totul 1215 fl. xr. v. a.

Dupa detragerea darei dela primire ramâne unu restu de 3229 " 68 1/2 v. a.

Carele se tiene :

a) de fondul legatului II. cu 700 fl. 58 1/2 xr.

b) de formandulu alu 2-lea fondu a legatului IV. cu 2529 " 10 "

Cu totul 3229 fl. 68 1/2 xr. v. a.

Comitetul administrativ alu fondurilor juganiane.

Brăiovă 31 Decembrie 1870.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie din Căcedea (Kercsed) protopresbiteratulu „Turdei, în Scaunul Arhiepsicalui“ se scrie prin acăstă concursu.

Emolumentele suntu: Dela 50 numeri de case căte o mieră și jumete grău, său în locul grăului două metri de cuceridu cu grauntii, dela veduve pe jumetate; — dela fia-care numeru are căte două dile de lucru, cei saraci cu palmă, ieră cei ce au dobiloce, cu carul său cu plugulu le facu; — Cas'a parochială sălătită și alte edificii, cimitirul cu pomelui, — 5 jugere de pamant aratoriu; — satul de două cara de fenu, — Stol'a Episcopului.

Recursele instruite în sensulu statutului organic eclesiastic gr. or. să se asternă acestui scaunu protopopescu în Agarbiu pâna la 1-a Martiu 1871.

Cu intelegeră comitetului parochialu

Agarbitiu 23 Decembrie 1870.

In numele comitetului parochiale.

13—2

Simeonu Popu Moldovanu

Protopopu.

Edictu.

Neoristiculu Thom'a Dodu din Brăiovă, carele după ce s'a incheiat la subscrisulu scaunu protopopescu actele procesului divortiale incaminat de soci'a sea în contră lui, tocmai pre cându era chiamat la ascultarea deliberatului s'a facut nevediutu, și acum de nouă septămâni și mai bine nu se scie unde se află, — este prin acăstă citat, că în terminu de trei luni de dile sa se infacișie înaintea scaunului protopopescu, pentru că la din contra după espirarea acestui terminu, deliberatul se va ceti actorei, și împreuna cu actele procesului se va asternă spre revisiune și întarire Maritului Consistoriu.

Brăiovă 20 Ianuarie 1871.

Scaunul protopopescu gr. res. alu tratului (10—3) Brăiovului I-ii că foru matrimoniile.

Burs'a de Vien'a.

Din 6/18 Februarie. 1871.

Metalicele 5%	58 90	Act. de creditu 251 80
Imprumut. nat. 5%	68 10	Argintulu 121 30
Actile de banca	721	Galbinulu 5 83